

*Aftenposten 17/1-1948*  
**Sannheten om Katyn.**

Hr. redaktør.

Det er med glede (og sorg) man leser sannheten om Katyn i norsk presse. Jeg referer her selvfølgelig til statsminister Mikolajczyks artikler som sikkert vil bidra til å åpne øynene på mange sovende landsmenn.

For vel et år siden forsøkte jeg selv å få publisert en artikkel om Katyn, bygd på opplysninger som jeg hadde fått i oktober-november 1946, av de polske generaler Bor-Komorowski, Anders og Szyszko-Bohus, president Raczkiewicz og andre statsmenn i landflyktighet i London. Den gang ble min artikkel avvist, da «det var fastslått en gang for alle» at udåden var begått av tyskerne. (Artikkelen ble ikke tilbudt Aftenposten). Så sent som i september 1947 avsto en svensk avis artikkelen med samme begrunnelse. Som et apropos kan nevnes at en Oslo-avis (ikke Aftenposten) også avsto en artikkel av meg om den «frie tyske armé i Russland» ca. 3 måneder før Aftenposten begynte å publisere sin artikkelserie om samme tema. Men sannheten kom altså fram likevel. Det kan kanskje være av interesse å få vite hva general Bor-Komorowski har å si om Katyn. Generalen var leder av London-regjeringens militærorganisasjon «Armia Krajowa» (A. K.) og ledet bl. a. Warszawa-opstanden i 1944, hvor han og hans soldater måtte overgi seg til tyskerne etter 63 dagers heltmodige kamper. Det er å håpe at Mikolajczyk vil gi en utførlig beretning om det gemene forræderi russerne begikk i 1944 ved ikke å rykke det beleirede Warszawa til hjelp. De hadde plikt til å gjøre dette da polakkene hadde reist seg til opprør etter anmodning fra Moskva radio, som ville ha støtte for Den røde armés fremmarsj. Russerne sto i Warszawas forstad Praga på den annen side av Vistulaelva, men gjorde intet forsøk på å hjelpe polakkene. Deres artilleri beskjøt ikke de tyske stillingene, de nektet allierte fly med forsyninger fra England til Warszawa å lande på russisk territorium. I dag vet vi grunnen til at russerne tillot tyske tanks og artilleri å slakte ned polske menn, kvinner og barn. Alle polakker som var lojale overfor sin lovlige regjering i London måtte likvideres.

General Bor-Komorowski fikk i 1941 i oppdrag av general Sikorski å undersøke om de 11.000 polske offiserer som russerne sa de hadde løslatt, var kommet tilbake til sine hjemsteder. Selv etter nøye undersøkelser av hjemmefronten kunne ikke Bor bekrefte russernes påstand i et eneste tilfelle. Det var også hans organisasjon som har vært i stand til å bevise at russerne bekk mordene i Katyn. Blant de Røde Kors-folk som med tysk tillatelse fikk besøke gravene var også offiserer fra A.K.s hemmelige etterretningstjeneste. En mengde papirer og daabøker som ble funnet i lommene til de godt bevarte lik ble tatt vare på av disse offiserer, og er senere sendt til London. Jeg har selv sett et fotografi, funnet i lommen til en myrket major, hos hans enke i London. Majoren var før krigen en av Polens fremste eksperter når det gjaldt høyeksplosiver. Hans enke var velkjent i det allierte diplomati i London under krigen og er en personlig venninne av en høytstående norsk marineoffiserets frue.

Til slutt er det å bemerke at den lovlige regjering i London sendte, mens rettsaken mot de tyske krigsforbrytere pågikk, et langt memorandum om Katyn til domstolen i Nürnberg med anmodning om at saken skulle granskes nøye. En anmodning som ikke ble etterkommet. Hvorfor?

Når det gjelder Katyn hvor 11.000 polske offiserer omkom, et massemord som var satt i scene av tyskerne og utført av russerne; eller Warszawa, hvor 20.000 soldater og sivile omkom, et massemord som var satt i scene av russerne og utført av tyskerne, blir intet gjort. De tyske krigsforbrytere er arrestert og får bøte for sine ugjerninger, men skal rettferdighetens tunge arm aldri ramme de polske offiserers og det polske folks bødler?

Kal Mossin.

**Påstand om 15 år for Odd Melsom.**

I går ble det lagt ned påstand om tvangsarbeid i 15 år og begrenset rettighetstap i 10 år for tidligere sjefredaktør Odd Melsom i Fritt Folk. Dommen vil falle i midten av neste uke.

100180